

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc. — Manuscrise nu se
retrimet.

INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas, Heinrich
Schuler, Rudolf Hoser, A. Oppelt,
Nachfolger; Anton Oppelt, J.
Lammberg, in Budapesta: A. V.
Gaidberger, Eckstein Bernad, in
București: Agence Havas, Suc-
cursale de Roum-nie; in Ham-
burg: Keroly & Liebmann.

Prețul inserațiilor: o seriă
garmond pe o colonă 6 cr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarif și învoială.
Reclame pe pagina a 8-a o
seriă 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LVII.

„Gazeta” iese în mă-care și.
Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectori.

Abonamentul pentru Brașov:
a administrațiune, piața mare,
Târgul Inului Nr. 80 etajului
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Ună exemplară 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 128.

Brașov, Sâmbătă, 11 (23) Iunie

1894.

Acțiunea de distrugere

a guvernului unguresc.

Brașov, 10 Iunie v.

Când am vorbit în numărul de ieri al zăriei noastre de starea de asediu latentă, ce există de fapt la noi în Ardeal, n'am scitut încă nimic de noua bravură a guvernului unguresc, n'am scitut de măsurile drastice, ce le-a luat ministrul de interne, decretând disolvarea comitetului partidei noastre naționale și a organizării acestei partide.

Aceste măsuri ne dovedesc, că suntem în plină stare excepțională și ne reamintesc acel timp, când pentru Ardeal era suspendată constituțiunea în tota forma și domnea numai puterea discreționară, ce o exercita guvernul cu învoirea dietei unguresc, și când un comisar regesc avea misiunea de a împiedeca orice mișcare opozițională a Românilor cu forța.

S'au reintors vremurile dela 1869. În acest an asemenea a fost disolvat comitetul executiv ales de conferența națională din Merceurea și s'au luat toate măsurile spre a împiedeca organizarea partidei naționale române.

Dér ce au folosit acele măsuri despotice?

La 1881 s'a ridicat ca un fe-nice din cenușă partida națională română cu nouă putere, proclamându-se în memorabila conferență din acest an solidaritatea tuturor Românilor din țările coronei s-lui Stefan, pe temeiul programului național stabilit și primit de acea conferență, compusă din reprezentanții tuturor alegătorilor români.

Cumcă a fost legală această constituire și organizația a partidului politic național român, o dovedesc și faptul relevat de presidentul partidului în scrisoarea sa adresată primarului din Sibiu, ce o

publicăm mai jos, că până în ziua de azi nici guvernul, nici nimeni altul nu au contestat legalitatea existenței acestei partide, ce este basată în legea și dreptul electoral, precum și a activității sale, ce este normată în programul adoptat de ea la 1881.

Cum vine acuma deodată ministrul de interne să susțină, că existența și activitatea partidei naționale române n'ar avea basă legală și s'o declare de-o reuniune privată, ce ar avea lipsă de statute aprobate de guvern?

Absurdul și ridiculul acestei pretențiuni reiese și din acea împrejurare, că în cazul acesta formularea programelor politice ale partidelor din țară ar atârna dela concesiunea guvernului și astfel ar trebui să înceteze ori-ce luptă constituțională opozițională.

Dacă acesta se poate uni cu constituționalismul și cu liberalismul, dacă mai pre sus de toate se poate uni cu praxa constituțională observată de celelalte partide politice din acest stat, este o întrebare, cu care d-l Hieronymi nu-și mai bate adî capul. Scopul lui este de a distruge organizația partidei noastre naționale, fără de a mai cerceta, dacă procederea este legală și constituțională, ori nu.

Așa voim, așa poruncim! este adî devisa guvernului. D-l Hieronymi a spus-o în cameră, în tîmna anului trecut, clar și limpede: „Suntem hotărîți de-a lovi cu tota asprimea legii în acțiunea, care lucră pentru realizarea programului național român dela 1881, în ori-ce mod s'ar manifesta ca.”

„Cu tota asprimea legii!” Dér unde e, pentru Dumnezeu, legea, care se potă justifica acele măsuri volnice și despotice?

Nu există o astfel de lege. De aceea prin ordinul ministerial se declară partida noastră politică de reuniune privată, ca se potă fi în-

vocată asprimea legii, ce există pentru reuniuni.

Puterea discreționară a guvernului este, ce se desfășura aici în tota golătatea și miseria ei. Nu vor să mai țină sémă de dreptul întemeiat în lege de-a se forma partide politice; nu vor să scie de aceea, că partida națională română s'a constituit pe basă electorală și că dela 1881 încôce a avut din sinul ei și câțiva deputați în dietă, din părțile bănățene și ungurene, cari au susținut programul ei; toate acestea sunt lucruri de a doua mână pentru guvern, căci scopul lui principal este și rămâne de a lovi în acțiunea, care lucră pentru realizarea programului național dela 1881.

Ca să-și potă ajunge mai ușor ținta, guvernul și-a și pregătit tărîm prin intentarea procesului Memorandului și osândirea membrilor comitetului partidei noastre naționale.

Eată unde a ajuns regimul maghiar dela 1881 încôce!

Atunci, după ce au fost cunoscute hotărîrile conferenței naționale române, foile guvernului tisaist se arătau încă indiferente. „Pentru ocărmuitorii actuali ai statului — scria „Pester Lloyd” — este cu totul indiferent ceea ce vor întreprinde Românii; țera nu va pierde nimic dacă vor rămâne acasă și nu va câștiga nimic dacă vor intra în dietă.”

Numai foile extreme Kossutiste susțineau încă de pe atunci, că diferența între Români și între Maghiari nu-o potă aplana decât numai „procurorul cu judele instructor și cu temnicerul” și „Ellenzék” din Clușiu striga „în închisore cu ei!”

Încet, încet lucrurile au ajuns aici, unde au dorit extremii soviniști și ministrul Hieronymi este adî executorul vechei lor dorințe.

Eată cum ni-se presentă în tota golătatea ei acțiunea întreprinsă de

guvern în contra partidei noastre naționale.

Este volnicia cea mai brutală condusă de ura de rasă și de tendința de desnaționalizare, este intoleranța cea mai înfricoșată națională, contra căreia protestăm serbătorește în fața țării și a Europei culte!

Președintele comitetului partidei noastre naționale ne comunică următoarele acte importante:

Scrisoarea primăriei din Aprilie 1894.

Nr. Pres. 35—1894 M.

Stimului Domn Dr. Ioan Rațiu, avocat și president al Comitetului executiv al partidului național român

Loco.

Comitele suprem al comitatului Sibiu, Prea Stimul domn Gustav Thalmann, m'a recercat să procură o declarațiune în scris asupra următoarelor întrebări:

Pe ce basă s'a constituit partidul național român și comitetul executiv al acestuia?

Cari sunt statutele fundamentale? Este constituirea înscințată? când și cui?

Când și de cine sunt aprobate statutele?

Am onore decî a Vă recerca cu stimă oficioasă să binevoiți a-mi înainta cu posibilă grabire declarațiunea cerută.

Sibiu, 19 Aprilie 1894.

Locoțitor de primar:

Drotleff m. p.

Răspunsul președintelui Dr. Rațiu.

Stimate Domnule Primar!

Cu provocare la ou. D-Văstră scrisore cu data de 19 Apr. Nr. pres. 35 a. c., prin care, din ordinul comitetului suprem al comitatului Sibiu, ne cereți să Vă relatăm pe ce basă s'a constituit partidul național român și comitetul său; care-i sunt statutele; când și cui s'a anunțat constituirea și cine a aprobat statutele, avem onorul a Vă răspunde următoarele:

FOLETONULU „GAZ. TRANS.”

Minciuna de nevoi.

Din amintirile duhovnicului unui penitenciar.

De Richard March.

„Fine.”

Matilda își frângea mâinile. „D-ta mă condamni” murmură ea.

— „Nu te condamni”, răspusei eu, „înțeleg jertfa cea mare, ce ai adus-o. Dér ce toate aceste trebuie să-ți arăt urmările minciunei, precum și mijlocul, ca să eviți urmările.”

— „Vorbesce, te rog.”

— „Pentru-ca să impac pe Dumnezeu și să-ți recăști pacea internă, să vi-sitezi pe bărbatul D-tale mâne la o jumătate de oră înaintea execuțiunei.”

Matilda făcu un semn negativ.

Caprinsei mâna nenorocitei și o privii țintă în ochi. „Îl vei revede”, dîsei, „și-i vei spune la ce te-a înduplecat iubirea. El va pași pe locul de execuțiune mândru de soția sa.”

Matilda și acoperi fața cu mâinile și plângea. Credeam, că se luptă cu sine. Dér înzadar.

— „Nu pot!” declară ea într-un ton, care trăda disperarea. „Fă-o D-ta, dacă ai curajul. Spune-i totu, spune-i din parte-mi salutări și dacă voesc să-l mângai, atunci asigură-l, că aceea ce i-am spus astăzi, n'a fost minciună: mâne ț-o jur, vom fi pentru totdeauna uniți!”

Apoi dispăru de lângă mine.

— „Dîmnă Roller!” strigai, dér ea nu mă auzi.

Inima mi-se bătea cu putere. Cuvintele din urmă ale Matildei arătau lămurit, că se decisese să-și ia viața. Puteam să o împedec? Cu greu! Dér potă mi succeda să o ajung. Tocmai voiam să mă duc, când o trăsura se opii înaintea tribunalului.

Președintele Winterberg se cobori și ciocni la pîrtă. Voiam să sciu, ce caută el nîptea și intrai de-odată cu președintele pe pîrtă, ce se închisese scărțînd după noi. Mai mulți servitori se plecară adînc înaintea puternicului ministru. El

voia să vorbescă cu directorul și porunci, ca să-l chie. După câte-va minute apăr.

— „Totu e gata pentru execuțiunea de mâne?” îl întrebă președintele.

— „Da, d-le președinte. Tristul act potă să fi executat îndată. Chiar și preotul este de față.”

Numai acum mă observă președintele, salutându-mă ușor din cap.

— „Așa-déră toate în ordine”, dîse el întorcîndu-se către director, „dér mi-se pare, că am uitat să precisez ora?”

— „Da, Escelență. Dér acesta se înțelege de sine. Sentințele de mîrte se execută la șapte ore dimineața.”

— „Așa a fost până acum, acum va fi însă altfel”, răspuse președintele. „Am intrat într-un timp mai uman. încât publicul bucuros evită a privi astfel de scene. La execuțiuni se nu mai vină mulțimea, și de aceea vei săvîrși execuțiunea la cincî ore dimineața.”

— „Fôrte bine, Escelență!” dîse directorul, „dér te rog pentru porunca în scris.”

— „O v-i avé!” răspuse președintele și voia să intre în cancelariă, pentru ca să facă actul. Eu îi ținui calea.

— „Escelență!” esclamai, „permiț-mi câteva cuvinte. D vîstră ați luat două ore unui om, care mai are să trăescă șapte ore. Acesta e o parte...”

— „Aprôpe a treia parte” răspuse președintele. „D-ta dîr protestezi?”

— „Da, protestez. In numele umanității și alu legii.”

— „Care lege?”

— „Legea care hotăresce și ora osânditului.”

— „O astfel de lege nu există. De regulă se face execuțiunea la cutare sau cutare oră.”

— „Ei, decî este un drept al obiceului și eu persist, ca și Filip Roller să se împărtășesc de acesta. Doue ore e mult în viața unui candidat la mîrte. In acest scurt interval i-se potă schimba sôrtea.”

Președintele zîmbi cu dispreț. „Dîr nu sperezi, că va fi grațiat?”

Cursul la bursa din Viena. Din 21 Iunie 1894.		Imprun. ung. cu premii	149 75	London (lire sterlinge).	125 25	Mărci germane Cump. 60.78 Vënd. 61.—
Renta ung. de aur 4%	120 70	Losuri pentru reg. Tisei și Sagedin.	142 50	Rente de corone austr.	97.90	Lire turcesci Cump. —.— Vënd. —.—
Renta de corone ung. 4%	95.05	Renta de hârtie austr.	98.10	Cursul pieței Brașov.		
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	127.40	Renta de argint austr.	98.10	Din 22 Iunie 1894.		
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	101.80	Renta de aur austr.	120.90	Banote rom. Cump. 9.89 Vënd. 9.92		
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	124.30	Losuri din 1860	146 45	Argint român. Cump. 9.84 Vënd. 9.89		
Honori rurale ungare	95 15	Acții de-ale Băncii austro-ungar.	1004.—	Napoleon-d'or Cump. 9.94 Vënd. 9.97		
Honori rurale croate-slavone.	95.50	Acții de-ale Băncii austr. de credit.	351 50	Galbeni Cump. 5.82 Vënd. 5.87		
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	441.75	Napoleonori	9.97 1/2	Robie ruseci Cump. 1.33 Vënd. —.—		
		Mărci imp. ger.	61.37 1/2			

Numere singuratic
din „Gazeta Transilvaniei”
à 5 cr. se pot cumpăra în
librăria Nicolae Ciureu.

Ocazie pentru Vară

D. LESSNER

Viena, VI., Mariahilferstrasse Nr. 83.
Souterrain, Parterre, Mezzanin și etagiu primă.

2000 bucăți **Levantine**, culori veritabile fără concurență. Desemnurile cele mai
nóne metru **20 cr.**

Batiste franțuzesci admirabilă, veritabilă până acum metru 60 cr.,
acum **30 cr.**

Zephyr-Crêpe, desenurile cele mai nouă, deosebitu frumoșe! metru **20, 26,**
30, 35, 40 cr.

Crêpe bosniacu metru **25 cr.**

Stofe de lână lățime duplă metru **30, 35, 40 cr.**

Crepon de lână lățime duplă metru **65 cr.**

Sensaționalu de frumos!

Batist-Zephyr cu bordură a jour până acuma metru 1 fl., acuma metru **40 cr.**

Mătăsării Pepita metru **1 fl. 20 cr.**

Asortamentu grandiosu și imensu de **stofe de lână și de spălatu**
cu prețuri foarte ieftine.

Pentru provincie se trimetă mostre și jurnale ilustrate
gratis și franco.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Maiu 1894.

G h i r i ș ũ — T u r d a							
trenu de persón.	trenu mixtă	trenu mixtă	trenu de persón.		trenu de persón.	trenu mixtă	trenu mixtă
7 33	11 —	4.—	10.17	Ghirișu	5.10	10 30	3.30
7.53	11.20	4.20	10.37	Turda	4.50	10.10	3.10
S i m e r i a (Piskl) — P e t r o ș e n i — L u p e n i							
trenu mixtă	trenu de persón.	trenu mixtă	trenu mixtă		trenu mixtă	trenu de persón.	trenu mixtă
	6.10	11.28	4.20	pl. Simeria . . . sos.	10.33	3.24	8.47
	7.31	12.48	6.03	Hategu	9.05	2.03	7.34
	9.55	3.40	9.05	sos. } Petroșeni . . . { pl.	6 10	11.25	5.25
	5.15	10.15	4.05	pl. } Vulcană		9.48	4.54
	6.20	11.27	5.10	sos. Lupeni pl.		8.57	3.56
	6.40	11.50	5.30			8.25	3.21
C o p ș a - m i c ă — S i b i i u — A v r i g ă — F ă g ă r a ș ũ							
trenu de persón.	trenu de persón.	trenu mixtă			trenu mixtă	trenu de persón.	trenu de persón.
2.24	11.34	7.10		pl. Copșa mică . . . sos.	9.34	6.20	12.42
3.53	1.03	9.—		Oena	8.11	5.12	11.13
4.15	1.25	9.26		sos. } Sibiu { pl.	7.44	4.49	10.45
4.36	1.46			pl. } Avrigu { sos.	7.28		8.33
6.16	3.31			Făgărașu pl.	6.02		6.54
8.42	6.08				3.28		4.05
S i m e r i a (Piskl) — H u n e d ă r a							
trenu mixtă	trenu mixtă	trenu mixtă	trenu mixtă		trenu mixtă	trenu mixtă	trenu mixtă
6.15	11.35	4.25	9.43	Simeria	5.25	10.25	3.10
6.38	11.54	4.48	10.01	Cerna	5.09	10.05	2.54
7.13	12 20	5.23	10.25	Hunedora	4.45	9.38	2.30
B r a s o v ă — Z ă r n e ș t i							
trenu mixtă	trenu mixtă	trenu mixtă			trenu mixtă	trenu mixtă	trenu mixtă
8.35	4.55	9.10		Brașov	7.36	1.44	8.31
10 28	6.36	10.30		Zărnești	6.06	12.20	7.20
M u r e ș ũ — L u d o ș ũ — B i s t r i ța							
4.—	9.10	4.20		Mureșu-Ludoșu	6.46	7.21	
7.07	1.01			Tagu-Bodateiu		4.15	
9.59	4.55			Bistrița		1.16	
C a r e i i - m a r i — Z e l ă u							
trenu mixtă	trenu mixtă				trenu mixtă	trenu de persón.	
5.42	4.10			Careii-mari	9.06	7.05	
10.30	9.01			Zelău	4.20	2.25	
S i g h i ș o r a — O d o r h e i u - s ă c .							
trenu mixtă	trenu mixtă				trenu mixtă	trenu mixtă	trenu mixtă
	3.56	11.08		Sighișora	9.51	5.32	
	6.34	1.50		Odorheiu-săc	7.20	3.—	
B r a s o v ă — C h e z d i - O ș o r h e i u							
trenu mixtă	trenu mixtă	trenu de persón.			trenu mixtă	trenu de persón.	trenu mixtă
4.50	8.50	3.10		pl. Brașov sos.	8.19	1.50	7.20
5.36	9.33	3.43		Prejmeru	7.41	1.20	6.42
6.49	10.46	4.35		Sepsi S. Georg.	6.35	12.29	5.—
8.33	12.40	5.55		Covasna	4.53	11.13	3.51
9.19	1.26	6.32		sos. C-Oșorheiu . . . pl.	4.—	10.30	2.45
A r a d ă — T i m i ș o r a							
trenu mixtă	trenu mixtă	trenu mixtă	trenu mixtă		trenu mixtă	trenu mixtă	trenu mixtă
6.25	11.35	5.58		Arad	9.14	3.44	10.53
7.32	12.52	6.46		Vinga	9.02	2.40	9.48
8.42	2.10	7.39		Timișora	8.—	1.12	8.15

Nota: Órele însemnate în stânga stațiilor sunt a se ceti de susu înjosu, cele însemnate îndrepta de jusu în susu. Numerii în cuadrăți cu linii negri însemnăză órele d- nopte.